

Právní postavení školské rady

Právní postavení školské rady je dáno především školským zákonem. Některá ustanovení týkající se školských rad lze najít i v prováděcích vyhláškách.

Kompletní přehled legislativy a jednotlivých ustanovení týkajících se školské rady:

- **Zákon č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) – **stav od 1. 1. 2026**

§ 21 odst. 1 písm. c) a odst. 2

Žáci a studenti mají právo ... volit a být voleni do školské rady **za podmínek stanovených tímto zákonem**. ... Toto právo mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků.

§ 51 odst. 2 a § 69 odst. 2

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

§ 166 odst. 3 a odst. 5. písm. a, b

(3) V období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy nebo školského zařízení uvedeného v odstavci 2 (dále jen „šestileté období“) může zřizovatel vyhlásit na toto pracovní místo konkurs; zřizovatel vyhlásí konkurs vždy, **jde-li o školské poradenské zařízení nebo obdrží-li před začátkem lhůty pro vyhlášení konkursu návrh na jeho vyhlášení od České školní inspekce nebo školské rady**. **Vyhlášením konkursu se považuje ředitel za odvolaného k poslednímu dni šestiletého období; to neplatí, pokud zřizovatel na základě konkursu rozhodne před koncem jeho šestiletého období, že dosavadní ředitel zůstává na pracovním místě ředitele; v takovém případě začíná dnem následujícím po konci dosavadního šestiletého období běžet další šestileté období.**

(5) Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu nebo její součásti může zřizovatel odvolat z vedoucího pracovního místa z důvodů:

- a) závažného porušení nebo neplnění právních povinností vyplývajících z jeho činností, úkolů a pravomocí na vedoucím pracovním místě ředitele, **včetně zajištění odpovídající odborné a pedagogické kvality vzdělávání a školských služeb**, které bylo zjištěno zejména inspekční činností České školní inspekce nebo zřizovatelem,
- b) návrhu České školní inspekce podle § 174 odst. 14.

...

§ 167

(1) Při základních, středních a vyšších odborných školách se zřizuje školská rada. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům **všech nezletilých žáků, nezletilým žákům středních škol s výjimkou žáků nižšího stupně víceletého gymnázia a odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, zletilým žákům a studentům (dále jen „žákovský volič“)**, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Pokud je součástí právnické osoby více těchto škol, je možné zřídit **jedinou** školskou radu.

(2) Školskou radu zřizuje zřizovatel, který zároveň stanoví počet jejích členů a vydá její volební řád. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí **žákovští voliči** a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. **Zákonní zástupci nezletilých žáků mají společně 1 hlas za každého žáka**. Členem školské rady nemůže být ředitel školy. Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí a nejsou zřízeny v právní formě školské právnické osoby, plní úkoly zřizovatele podle věty první a druhé ředitel školy.

(3) Týž člen školské rady nemůže být současně jmenován zřizovatelem, zvolen **žákovskými voliči** nebo zvolen pedagogickými pracovníky školy. Pedagogický pracovník školy nemůže být zvolen za člena školské rady této školy **žákovskými voliči** ani jmenován zřizovatelem nebo ředitelem školy.

(4) Ředitel školy zajistí v souladu s volebním řádem řádné uskutečnění voleb do školské rady.

(5) Nevolí-li **žákovští voliči** stanovený počet členů školské rady ani na základě opakované výzvy, jmenuje zbývající členy školské rady ředitel školy.

(6) Funkční období členů školské rady je tři roky. **Ředitel školy zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup volební řád školské rady, složení školské rady a způsob podávání podnětů, oznámení a stížností školské radě.**

(7) Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně; zasedání školské rady svolává její předseda, první zasedání školské rady svolává ředitel školy. Ředitel školy nebo jím pověřený zástupce je povinen zúčastnit se zasedání školské rady na vyzvání jejího předsedy. Školská rada na svém prvním zasedání stanoví svůj jednací řád a zvolí svého předsedu. K přijetí jednacího řádu se vyžaduje schválení nadpoloviční většinou všech členů školské rady.

(8) Předčasné volby do funkce voleného člena školské rady lze konat, požádá-li o to ředitele školy alespoň většina voličů oprávněných podle odstavce 2 volit tohoto člena školské rady, která je podle volebního řádu nezbytná ke zvolení člena školské rady. Doplnovací volby do školské rady se v souladu s volebním řádem konají, přestane-li být volený člen školské rady jejím členem před skončením funkčního období z důvodů stanovených v odstavci 9 písm. a) až d) a f). Funkční období člena školské rady zvoleného v předčasných nebo doplňovacích volbách končí shodně s funkčním obdobím členů školské rady zvolených v řádných volbách.

(9) Funkce člena školské rady skončí před uplynutím funkčního období

a) vzdáním se funkce písemným prohlášením do rukou předsedy školské rady,

b) dnem doručení písemného odvolání jmenovaného člena školské rady zřizovatelem do rukou předsedy školské rady,

c) vznikem neslučitelnosti podle odstavce 2 věty třetí,

d) v případě opakované neomluvené neúčasti na zasedání školské rady, pokud tak stanoví volební řád,

e) dnem, kdy byl do funkce člena školské rady zvolen nový člen v předčasných volbách podle odstavce 8 věty první, nebo

f) **u zástupce pedagogických pracovníků dnem, kdy přestane být v pracovněprávním vztahu ke škole a u zástupce žakovských voličů dnem, kdy se stane pedagogickým pracovníkem školy, nebo je-li jím žák nebo student školy dnem, kdy přestane být žákem nebo studentem školy, nebo je-li jím zákonný zástupce žáka dnem, kdy tento žák přestane být žákem školy.**

§ 168

(1) Školská rada

a) vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,

b) schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,

c) schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny,

d) schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách,

e) podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,

f) projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,

g) projednává inspekční zprávy, **protokoly o kontrole a výsledky šetření České školní inspekce,**

h) **projednává podněty, oznámení a stížnosti týkající se zejména vzdělávání a poskytování školských služeb a** podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,

i) podává návrh na vyhlášení konkursu na ředitele školy,

j) **uděluje předchozí souhlas se jmenováním ředitele školy podle § 166 odst. 10 písm. b),**

k) **uděluje předchozí souhlas s kombinovanou výukou podle § 25a ve škole a**

l) **odvolává souhlas s kombinovanou výukou podle § 25a ve škole; kombinovaná výuka končí ke dni určenému školskou radou.**

(2) Ředitel školy je povinen umožnit školské radě přístup k informacím o škole, zejména k dokumentaci školy, **a k informacím o rozpočtu a hospodaření právnické osoby.** Informace chráněné podle zvláštních právních předpisů poskytne ředitel školy školské radě pouze za podmínek stanovených těmito zvláštními právními předpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

(3) O schválení dokumentů uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) rozhodne školská rada do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy. Pokud školská rada tento dokument neschválí, ředitel školy předloží dokument k novému projednání do 1 měsíce. Opakovaného projednání se účastní zřizovatel. Není-li dokument schválen ani při opakovaném projednání nebo pokud školská rada neprojedná dokumenty uvedené v odstavci 1 písm. b) až d) do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy, rozhodne o dalším postupu bez zbytečného odkladu zřizovatel.

(4) Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, plní úkoly zřizovatele podle odstavce 3 ten, kdo ustanovil ředitele školy do funkce.

§ 174 odst. 11

(11) Inspekční zpráva obsahuje hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a dále jména, příjmení a podpisy školních inspektorů, kontrolních pracovníků a přizvaných osob. Zjištění projednají školní inspektoři a kontrolní pracovníci s ředitelem školy nebo školského zařízení. Přípomínky k obsahu inspekční zprávy může ředitel školy nebo školského zařízení podat České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce bez zbytečného odkladu zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

§ 185 odst. 9

(9) Školská rada podle tohoto zákona se ustaví do 1 roku od nabytí účinnosti tohoto zákona (pozn.: zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2005). Do ustavení školské rady podle tohoto zákona vykonává její funkci rada školy zřízená podle dosavadních právních předpisů.

- Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv – stav od 1. 9. 2025

§ 7 odst. 2

(2) Výroční zpráva o činnosti školy se zpracovává za období předcházejícího školního roku, s výjimkou základních údajů o hospodaření školy, a do 15. října se předkládá školské radě ke schválení. Po schválení školskou radou zasílá ředitel školy výroční zprávu do 14 dnů zřizovateli a zveřejní ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

- Vyhláška č. 17/2005 Sb., o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti.

§ 2 odst. 1

(1) Česká školní inspekce sestavuje návrh plánu hlavních úkolů České školní inspekce s využitím závěrů předchozích školních inspekcí, na základě požadavků ministerstva a s přihlédnutím k podnětům krajských úřadů, zřizovatelů škol a školských zařízení, ředitelů škol a školských zařízení, a školských rad.

- Vyhláška č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích

§ 2 odst. 2 a 3 písm. f

(1) Členy komise jsou v případě konkursního řízení na vedoucí pracovní místo ředitele právnické osoby vykonávající činnost školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí jmenováni:

f) 1 člen, kterým je člen školské rady zvolený zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty, určený volbou školské rady, je-li zřízena; pokud je za zákonné zástupce nezletilých žáků a zletilé žáky nebo studenty do školské rady zvolen jen 1 člen, považuje se za určeného tento člen.

§ 2 odst. 7

(7) Zřizovatel požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu Českou školní inspekci, pedagogickou radou, školskou radou a případně krajský úřad o určení člena komise. Neurčí-li pedagogická rada nebo školská rada člena komise nejpozději do 30 dnů od předložení žádosti zřizovatele, nebo pokud určený člen odmítne funkci vykonávat, jmenuje člena komise, kterým je pedagogický pracovník příslušné právnické osoby vykonávající činnost školy nebo člen školské rady, zřizovatel.